

ALUSTAMINE

Valgamaa kuulumispuudega inimeste hulgas oli palju neid, kes kasutasid kuuldeaparaate. Kui aga tekkis probleeme nende kasutamisega, tuli sõita Tartu või Tallinna kuulumiskeskustesse.

2. märtsil 2001 aastal sai Eesti Vaegkuuljate Ühingu ja TÜ Kõrvakliiniku Kuulumiskeskuse eestvõttel korraldatud Valgas "Kuulumisabi teabepäev". Kuulumispuudega inimeste probleemidest ja vaegkuuljatele oma organisatsiooni vajalikkusest rääkisid Eestis töövõidil olnud Värmlandi Vaegkuuljate Ühingu esindajad Torbjörn Ranefell ja Stig Björklund. See ajendaski Valga vaegkuuljaid ühinema.

Võeti vastu otsus Valga Vaegkuuljate organisatsiooni moodustamiseks. Vaegkuuljate küsimustega hakkas tegelema Valga Sotsiaalameti juhataja Eda Lepik. Toetav suhtumine vaegkuuljatesse oli ka maavalitsuse sotsiaalhoolekandeosakonna puuetega inimeste spetsialisti Evi Talaku

Vastuvõtul Valga Maavalitsuses: sotsiaalosakonna juhataja, sotsiaaltöötaja Evi Talak, EVKÜ esimees Uno Taimla ja Torbjörn Ranefell.

poolt. Järgnevate teabeürituste ja koolituste organiseerimisele aitas palju kaasa Valga Puuetega Inimeste Koja juhataja Johannes Metsar. Organisatsiooni tegevuse arendamiseks ja kogemuste saamiseks võeti osa ka EVKÜ poolt korraldatud õppekoolitustest. Üheks aktiivsemaks

organisaatoriks sai Toomas Visnap, kes viis lõpule **Valga Vaegkuuljate Ühingu** juriidilise vormistamise. Juhatuse liikmeteks valiti Toomas Visnap, Eda Lepik ja Tiina Visnap. Aktiivsemateks liikmeteks olid: Elsa Järveots, Tamara Košereva, Elmi-Johanna Lillemägi, Elfriide Raudjõe, Anastasin Talvik, Leo Vaher, Maimu Vill ja Tiina Visnap.

ÜHINGU TEGEVUSEST

Ühingu tegevuseks saadi projektide alusel vähest toetust Hasartmängumaksu Nõukogust. Mitmeid üritusi korraldati Valgamaa Puuetega Inimeste Kojaga. Kuulumispuudega inimesed vajasisid informatsiooni ja juhendeid kuulumisabivahendite ja nende kasutamise kohta. Valgas oli ka vene keelt kõnelevaid vaegkuuljaid, kes vajasisid venekeelset infot.

2005.a. veebruaris valiti ühingu üldkoosolekul juhatuse liikmeteks Vaike Visnapuu, Toomas Visnap ja Maimu Piir.

Valga Vaegkuuljate Ühingu juhtimine usaldati Vaike Visnapuule, kes täidab neid kohustusi veel praegugi. Mitmel ühingu poolt korraldatud üritusel on osalenud Valga Linna Sotsiaalabi ameti juhataja Eda Lepik ja aselinnapea Enno Kase. Sõbrapäeva tähistasime koos Eesti Vaegkuuljate Liidu toleaegse esimehe Uno Taimlaga. Koos Liikumispuuetega Inimeste Seltsiga oli sõpruskohtumine Põlva samalaadsete ühingutega. Külastasime ka Sipelgate

Paradiisi ja nautisime Taevaskoja kaunist loodust. Võõrustasime Võru Vaegkuuljate Ühingu liikmeid ja detsembris olime nende juures ühisel Jõuluüritusel. Valgamaa Puuetega Inimeste Kojaga on meie ühingul olnud tihe ja sujuv koostöö. Ühingusse oli liitunud juba 30 vaegkuuljat.

2006. aasta veebruaris toimus üritus „Koos sõpradega pole sa üksi“, milles osalesid ka kõrvaarst ja Valga Sotsiaalabi ameti juhataja. Märtsis ja aprillis viisime läbi loengud „Tervislikust toitumisest“ ja „Kuulmisrehabilitatsiooni võimalused ja vajadused“. Koos Võrumaa-, Põlva- ja Tartumaa Vaegkuuljate ühingutega osalesime EPI Koja projektis „Tunne oma õigusi ja kohustusi“. Korraldasime sõpruskohtumise Jõgeva Vaegkuuljate Ühinguga Jõgeva Kultuurimajas. Olime vastuvõtul ka Jõgeva Puuetega Inimeste Kojas. Meelde jäävad elamused saime Jõgevamaa kaunitest looduslikest paikadest.

Seda oli meie jaoks korraldanud Jõgeva Vaegkuuljate Ühingu esinaine Elina Kabanen. Tagasitee kulges läbi Palamuse. Ise võtsime Valgas vastu Põlva Liikumispuuetega- ja Vaegkuuljate Ühingu esindajaid. Alati oodatud on kõrvaarst dr Reet Ani loengud ja kohtumised meie ühingu liikmetega.

2007. aastal jätkus Valgamaa Puuetega Inimeste Koja hoones remonttööd. Seepärast korraldasime rohkem välisüritusi. Augustis oli sõpruskohtumine Põlva Vaegkuuljate Ühinguga. Ühine koosolemine isetegevuslike ettekannetega ja piknikuga koos Põlvamaa vaegkuuljatega sai peetud Peril. Teekonnal külastasime Mooste mõisa, Maanteemuuseumi ja Uhtjärve

ürgorus asuvat turismitalu „Nõiariik“ Septembris tegime huvitava ekskursiooni Kirna mõisa loodusraviparki. Oleme läbi

viinud mitmeid loenguid südamehaigustest, tervislikust toitumisest jt. Oodatud on olnud kuulmisabialased nõustamised. Novembris tutvustas Tervise Abi OÜ esindaja Diana Leguss kuuldeaparaate ja teisi abivahendeid puuetega inimestele. Traditsiooniliselt oleme korraldanud ka jõulu- ja nääriüritusi.

2008. aasta tegevus oli kavandatud projektiga „Kuulmispuudega inimeste ja kurtide toimetulek Valgamaal“. Huvitav ühisüritus toimus 9. märtsil Kõpu mõisas, Viljandimaal, kus olid koos Valgamaa, Võrumaa, Viljandimaa ja Põlvamaa vaegkuuljate ühingute liikmed. See oli Viljandi Vaegkuuljate Ühingu esinaise Erika Kiviloo poolt hästi ja meelde jäävalt korraldatud! Kasulik kohtumine oli ka Sotsiaalminister Maret Maripuu ja Valga Linnavalitsuse töötajatega. Arutusel olid kuulamistingimuste parandamine Valga linnas. Meil õnnestus seejärel ka vajalik silmusvõimendi hankida! Meelde jääv ja vajalik õppekoolitus oli ühingu juhtidele

Vaegkuuljate Liidu poolt korraldatud Roosta Puhkekeskuses. Valgamaa PIK korraldas ühingu tegevust juhtidele koolituse Kablis. Juulis toimus sõpruskohtumine Viljandi vaegkuuljatega, augustis käisime külas Pärnumaa vaegkuuljatel. Kohtumistelt saime

praktilisi töökogemusi. Suhtlemiskoolitusel „Pilt või peegel“, mis toimus Tartus, osales Valga Vaegkuuljate Ühingust 7 liiget. Aasta lõpetasime jõulupeoga. Ühinguga liitus aasata jooksul 12 vaegkuuljat.

2009. aastal planeerisime läbi viia 9 üritust, kuid eelarve rahade vähendamise tõttu jäi mitu üritust korraldamata. Veebruaris toimus dr Aasa Põdra loeng tervislikust toitumisest ja nakkushaigustest. Märtsis rääkis Valga Linnavolikogu tööst volikogu liige Anne Puller. Üldkoosolekul kinnitati 2008. aasta tulude-kulude aruanne. Juunis tegime väljasõidu Viljandisse, et kohtuda Viljandi vaegkuuljatega ja tutvuda kaunite lossimägedega. Tagasiteel külastasime Kivi talu ja imetlesime tervistavaid maagilisi kive. Polli aiandist saime

kaasa osta viljapuid ja ilutaimi. Augustis organiseerisime õppereisi Piusa koobastesse Põlvamaal. Külastasime ka Pokumaad, samuti suurt Tammetalu tamme Urvastes ja miniloomaaeda Umarautu talus. Oktoobrikuu üldkoosolekul osales ka Vaegkuuljate Liidu esimees Andrus Helenurm. Tutvustati kurtidele ja vaegkuuljaile mõeldud suitsuanduri komplekti. Ühingu aastategevuse lõpetasime ühises jõululauas.

2010. aasta jaanuaris toimunud üldkoosolekul valiti juhatusesse uusi liikmeid. Nendeks osutusid Alli Kruus ja Hele

Teras. Ühingu tegevust otsustati jätkata projektiga „Kuulmispuudega inimeste toimetulek Valgamaal“. Eesmärgiks oli püüda parandada vaegkuuljate elukvaliteeti, aidates kaasa kuulmisprobleemide lahendamisele Valgamaal. Aprillis käis rääkimas Pensioniameti Viljandi Büroo juhataja Marge Tammesalu. Mais jagas õpetusi kuuldeaparaatide kasutamisest TÜ Kliinikumi Kuulmiskeskuse insener Ivan Pantšenko. Augustis korraldasime ekskursiooni Šiguldasse. Septembris oli

sõpruskohtumine Rapla Vaegkuuljate Ühingu liikmetega Raplas. Tagasiteel külastasime Türi muuseumi. Aasta lõpetasime ühises jõululauas. Kokku sai aruandeaastal läbiviidud 10 üritust. Ühingus oli siis juba 44 liiget.

2011. aasta esimesel üldkoosolekul rääkis Valga Linnavolikogu tööst Siiri Reiljan. Tutvustati EPI Koja ajakirja „Sinuga“ viimaseid väljaandeid. Valgamaa PIK luulering esitas luulekogu „Lahkuvate

kroonide aegu“. Juulis toimus Valga Puuetega Inimeste majas sõpruskohtumine Tartumaa Vaegkuuljate Ühingu liikmetega. Valga vaegkuuljad tegid sellel suvel ekskursiooni Haapsallu. Kohtusime ka Läänemaa VÜ liikmetega.

Eelpoolnimetatud ürituste ja tegevuste ettevalmistamisel ja läbiviimisel on abiks olnud juhatuse liikmed Kalli Kruus, Hele Teras ja aktivist Eda Lepik jt. Kuigi meie liikmed on juba eakad ja paljud on läinud juba manalateele, püüame edaspidi ikka üheskoos aidata kaasa kuulmisprobleemide lahendamisele Valga Maakonnas.

MÖTTEID JA MEENUTUSI

Ilmselt ei oleks Valga Vaegkuuljate Ühingut ilma Uno Taimlata, kes enam kui 10 aastat tagasi käis mööda maakondi ja ärgitas vaegkuuljaid ühinema. Valgas haaras ideest kinni Eda Lepik, kes sellel ajal töötas Valga Linnavalitsuses Sotsiaalosakonna juhatajana. Et Eda töökoormus oli suur, siis palus ta minul asi käima lükata! Kuna meie peres on kuulmispuudega laps, siis polnud mulle teema võõras. Eks algul oli pabistamist, mida ja kuidas teha? Tegin nagu oskasin ja küsisin nõu targematelt. Minu arvates on vaegkuuljate ühingul kaks tegevussuunda: kuulmisabialase informatsiooni saamine ja omavaheline kooskäimine (loengud, vestlused, ühisüritused, ekskursioonid jm)

Toomas Visnap

Valga Vaegkuuljate Ühingu esimees aastatel 2001- 2005

Oli 2008.aasta suvi, kui tuttava kutsel

sõitsin Valga vaegkuuljatega kaasa Pärnu kohtumisele sealsete vaegkuuljatega. Soe vastuvõtt, sõbralikud jutuajamised mõlema ühingu tegevusest ja üritustest, tutvumine Pärnumaa puuetega inimeste majaga, ajendaski mind rohkem huvi tundma vaegkuulmisega seonduva vastu. Sügisel astusin ühingu liikmeks ja üsna varsti saingi saadud teadmisi kasutada lähedase inimese juhendamisel kuuldeaparaadi muretsemisel. Tulla kokku korra kuus, et ühises kohvilauas kuulata nõuandeid kuuldeaparaatidega seonduvast, arsti soovitusi ravi võimalustest, saada teada uudiseid ka poliitikavaldkonnast, vahetada ekskursioonimuljeid, õnnitleda sünnipäevalapsi – seda ei ole palju, aga see on meile vajalik!

Kohtumistelt teiste maakondade vaegkuuljatega leiab alati midagi „kõrva taha panna!“

Rõõmustab see, et mitmed meie ühingu liikmed võtavad osa isetegevusringidest (seltskonna- ja rahvatants, laulukoor, võimlemisrühm) Ühingu tegevusest püüan alati osa võtta. Olen tagasihoidlik juhatuse liige, kuid ühingu juhi Vaike, juhendamisel püüan kõik ülesanded täita!

Hele Teras

Valga Vaegkuuljate Ühingu Juhatus liige

Olen Valga Vaegkuuljate Ühingu liige olnud juba üle aasta. Sõbranna poolt tehtud ettepanekut, tulla ühingusse, võtsin teadlikult. Viimastel aastatel andis tunda tugev kuulmise langus. Kahjuks pole saanud kõikidest üritustest osa võtta, kuid ma pole

tundnud end ka tõrjutult. Meie kollektiiv on sõbralik ja mõnus, vaatamata vanusele ja

haigustele. Olen arvamisel, et inimene, just meie eas, peab ise endast hoolima ja püüdma elukvaliteeti hoida või isegi parandada kui võimalik. Ühingu töös osalemine annab peale vaegusega seotud abi ka vaimset ja moraalselt tuge. Regulaarne kooskäimine tõstab meeleolu, annab põhjust kodust välja tulla. Vaike on

suutnud ühingu töö siduda Puuetega Kojas asuvate teiste ühingute tööga. Seega on tegutsemiseks erinevaid võimalusi: käia teabepäevadel, loengutel, ühineda

kepikõndijatega, tantsida, võimelda, laulda, käia ujumas, teatris, või kohtumistel ja ekskursioonidel. See kõik aitab natukeseks unustada haiguse ja vanaduse! See on põhjus, miks kuulun ühingusse.

Maimu Kuusik

Väljaandja: Valga Vaegkuuljate Ühing

Reg. nr 800169954. 68204 Valga, Kungla tn.15 tel .7663257.

Vaike Visnapuu(koostaja)

Uno Taimla (toimetaja)

Enn Kiiler (küljendaja)

10 AASTAT VALGA VAEGKUULJATE ÜHINGUT August 2011

KOOSTÖÖ JA TÄNU

Möödunud kümne aasta jooksul on tehtud **t ä n u v ä ä r s e t** koostööd Valgamaa Puuetega Inimeste Kojaga, Valga Maavalitsuse- ja Valga Linnavalitsusega, Eesti Vaegkuuljate Liiduga, Valgamaa Invaühinguga ja teiste koostööpartneritega.

Valga Vaegkuuljate Ühingu **TÄNUKIRI**

Asutajaliikmetele:

1. Toomas Visnap
2. Maimu Vill
3. Elfriide Raudjõe
4. Eda Lepik

Juhatuseliikmetele:

1. Alli Kruus
2. Hele Teras
3. Maimu Piir

Aktiivse ühiskondliku töö eest:

1. Aino Alliksaar
2. Denise Alasoo

VAIKE VISNAPUU,
Valga Vaegkuuljate Ühingu
esinaine 2005-2011

NB! Eesti Vaegkuuljate Liidu Juhatuseliikmete **TÄNUKIRI**

V a i k e V i s n a p u u l e
kohusetruu tegevuse eest
kuulmispuudega inimeste
toimetuleku ja kuulmisabi edendamise
eest Valga Maakonnas.

NB! Valga Vaegkuuljate Ühingu 10. aastapäevale pühendatud üritus toimub 24. augustil 2011. a. kell 12.00 Valga Puuetega Inimeste Kojas, Kungla tn 15 (info tel 766 3257).